

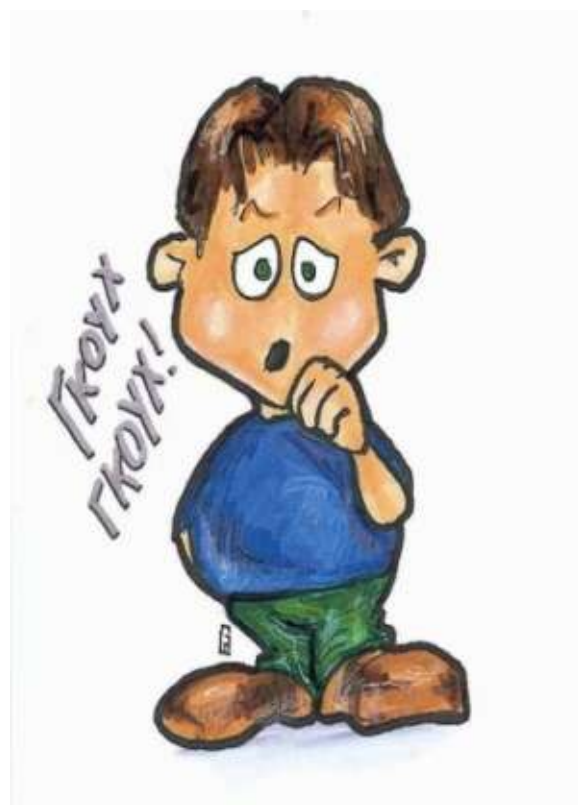
25° Συνέδριο Κοινωνικής Παιδιατρικής
Ιθάκη, 29-31/8/2013

Υπό την απειλή της υπερ-διάγνωσης του παιδικού άσθματος

Κώστας Ν. Πρίφτης

Παιδοπνευμονολογική & Παιδοαλλεργιολογική Μονάδα
Γ' Παιδιατρική Κλινική, ΕΚΠΑ, ΠΓΝ «Αττικών»

MEDICAL PRACTICE

BRITISH MEDICAL JOURNAL VOLUME 286 16 APRIL 1983

Underdiagnosis and undertreatment of asthma in childhood

A N P SPEIGHT, D A LEE, E N HEY

Asthma—time for a change of name?

Archives of Disease in Childhood 1997;77:62–65

Mike Silverman, Nicola Wilson

Overdiagnosis of asthma in the community

LindenSmith J, Morrison D, Deveau C, Hernandez P.

Can Respir J 2004; 11:111-6

Confirmation of asthma in an era of overdiagnosis

Luks VP, Vandemheen KL, Aaron SD.

Eur Respir J 2010; 36:255-60

Υπό την απειλή της υπερ-διάγνωσης του παιδικού άσθματος

Περίγραμμα

- Ορισμοί
- Διαγνωστικές δυσκολίες
- Ιογενείς λοιμώξεις και άσθμα
- Η καθημερινή διαχείριση

Υπό την απειλή της υπερ-διάγνωσης του παιδικού άσθματος

Περίγραμμα

- Ορισμοί
- Διαγνωστικές δυσκολίες
- Ιογενείς λοιμώξεις και άσθμα
- Η καθημερινή διαχείριση

Άσθμα

Ορισμός

Βασίζεται σε: παθοφυσιολογικά, παθολογοανατομικά, και κλινικά χαρακτηριστικά της νόσου

- **Χρόνια φλεγμονώδης** διαταραχή των αεραγωγών
- **Απόφραξη**, περιορισμό της ροής του αέρα και βρογχική υπεραπαντητικότητα
- **Υποτροπιάζοντα επεισόδια** συριγμού, βήχα, δύσπνοιας και θωρακικού συσφιγκτικού άλγους

Άσθμα

Ορισμός - Ταξινόμηση

Διάφοροι διευκρινιστικοί **επιθετικοί προσδιορισμοί** με ποικίλα κριτήρια

- ✓ **Ηλικία**, ασθενούς, π.χ. *παιδικό, βρεφικό*
- ✓ **Βαρύτητα**, π.χ. *διαλείπον, επίμονο*
- ✓ **Επίπεδο ελέγχου**, π.χ. *πλήρως ή μερικώς ελεγχόμενο, μη ελεγχόμενο*
- ✓ Παράγοντας που **πυροδοτεί** τα συμπτώματα, π.χ. *αλλεργικό, λοιμώδεις, μετά άσκηση*
- ✓ **Χρονοβιολογία** συμπτωμάτων, π.χ. *νυκτερινό*

Παιδικό άσθμα

Ορισμός

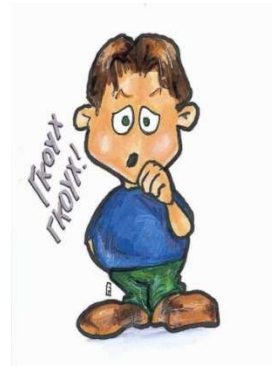
Για την καθημερινή κλινική πράξη
ως **παιδικό άσθμα** προτίνεται να χαρακτηρίζεται

η **χρόνια** πάθηση των αεραγωγών, η οποία δημιουργεί **παροξυσμούς** με εκδηλώσεις **αποφρακτικού τύπου**, **ανταποκρίνεται** στην αντασθματική αγωγή και **υποτροπιάζει** όταν διακόπτεται.

Υπό την απειλή της υπερ-διάγνωσης του παιδικού άσθματος

Περίγραμμα

- Ορισμοί
- Διαγνωστικές δυσκολίες
- Ιογενείς λοιμώξεις και άσθμα
- Η καθημερινή διαχείριση

Παιδικό άσθμα

Διαγνωστικές δυσκολίες

- Διάγνωση: βασίζεται σε **κλινικές πληροφορίες** -ιστορικό-
Κανένα σύμπτωμα δεν είναι παθογνωμονικό
- Περιορισμένη η συμβολή των **δοκιμασιών**
Δεν υπάρχει εξέταση να επιβεβαιώνει μόνη της τη διάγνωση
- Δεν υπόκειται στο νόμο του «όλον ή ουδέν»
- Μεγάλη **κλινική ετερογένεια**

Άσθμα

Ορισμός

Βασίζεται σε: παθοφυσιολογικά, παθολογοανατομικά, και κλινικά χαρακτηριστικά της νόσου

- **Χρόνια φλεγμονώδης** διαταραχή των αεραγωγών
- **Απόφραξη**, περιορισμό της ροής του αέρα και βρογχική υπεραπαντητικότητα
- **Υποτροπιάζοντα επεισόδια** **συριγμού**, βήχα, δύσπνοιας και θωρακικού συσφιγκτικού άλγους

Θορυβώδης αναπνοή

- Ακουστή εξ αποστάσεως, με "γυμνό" αυτί
- Σύμπτωμα και εύρημα
 - Σιγμός (stridor)
 - Συριγμός (wheeze)
 - Κροταλισμός (rattle/ruttle)
 - Γογγυσμός (grunt)
 - Ρεγχασμός (snore)
 - Μυχθισμός - ρουθούνισμα (snuffle/snort)

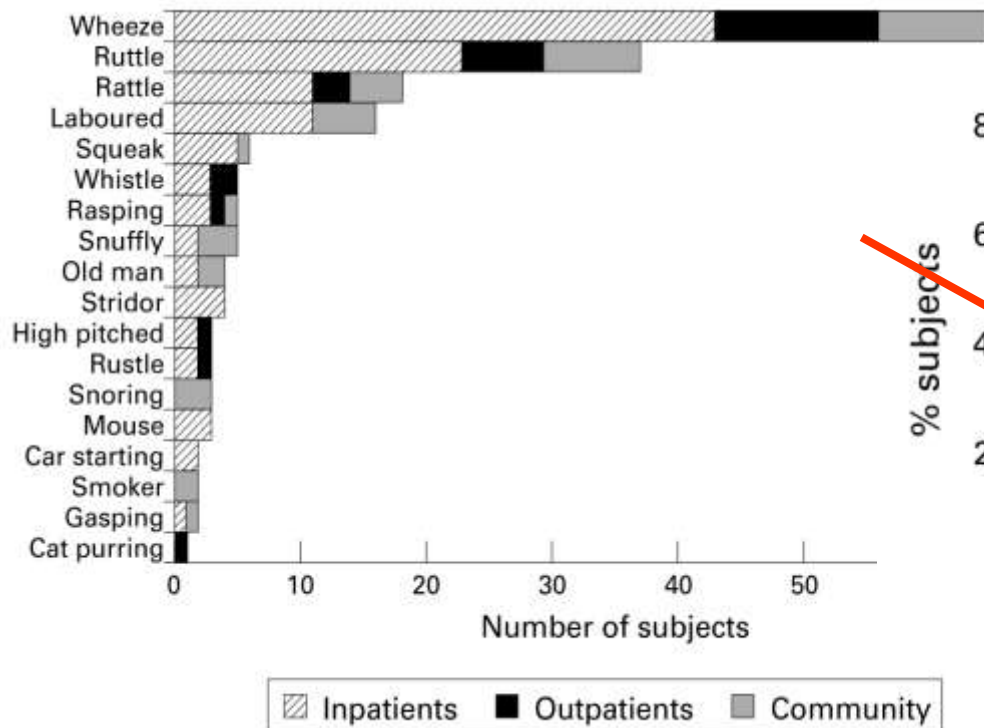
Θορυβώδης αναπνοή

- Ακουστή εξ αποστάσεως, με "γυμνό" αυτί
- Σύμπτωμα και εύρημα
 - Σιγμός (stridor)
 - Συριγμός (wheeze)
 - Κροταλισμός (rattle/ruttle)
 - Γογγυσμός (grunt)
 - Ρεγχασμός (snore)
 - Μυχθισμός - ρουθούνισμα (snuffle/snort)

Θορυβώδης αναπνοή

Σύγκριση στην κατανόηση και περιγραφή

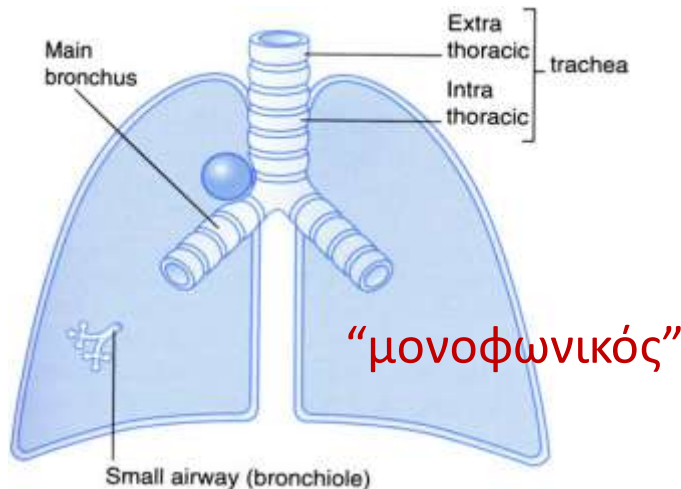
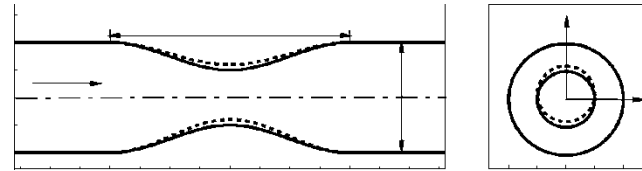
Συνέντευξη με γονείς 92 βρεφών με θορυβώδη αναπνοή
Ελεύθερη περιγραφή από τους γονείς

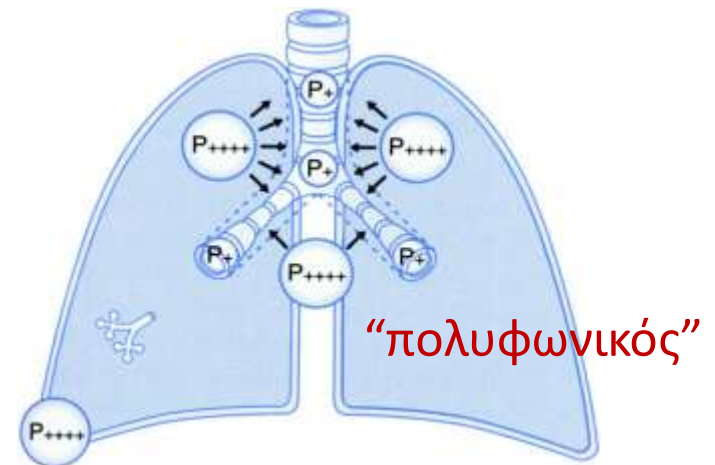
Θορυβώδης αναπνοή

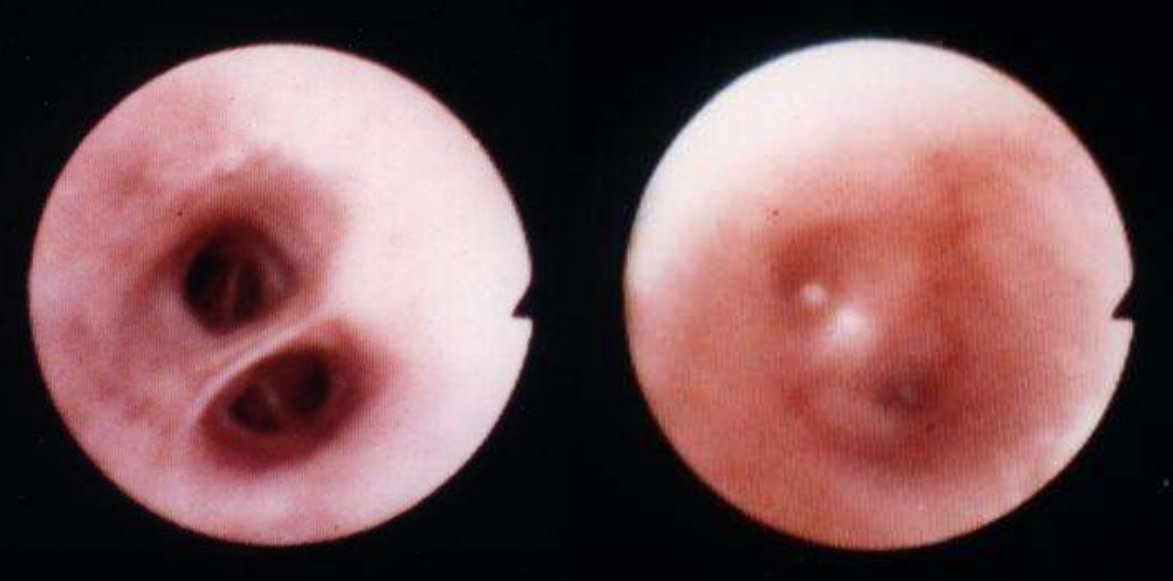
Συριγμός (wheeze)

- Υψίσυχνος, συνεχής, μουσικός, κυρίως εκπνευστικός
- Γραμμική ροή → **στροβιλώδη**
- Ταλάντωση**: ταχύτητα ροής του αέρα φτάνει ένα κριτικό όριο (ταχύτητα ταλάντωσης)

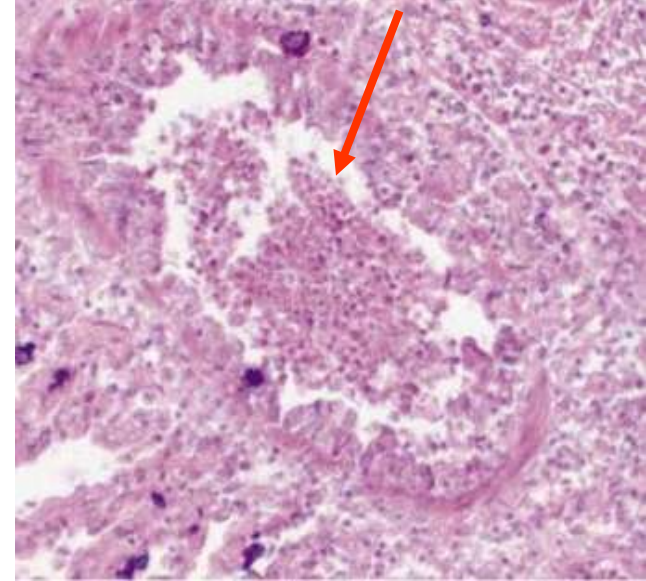

Δυναμική συμπίεση κεντρικών βρόγχων

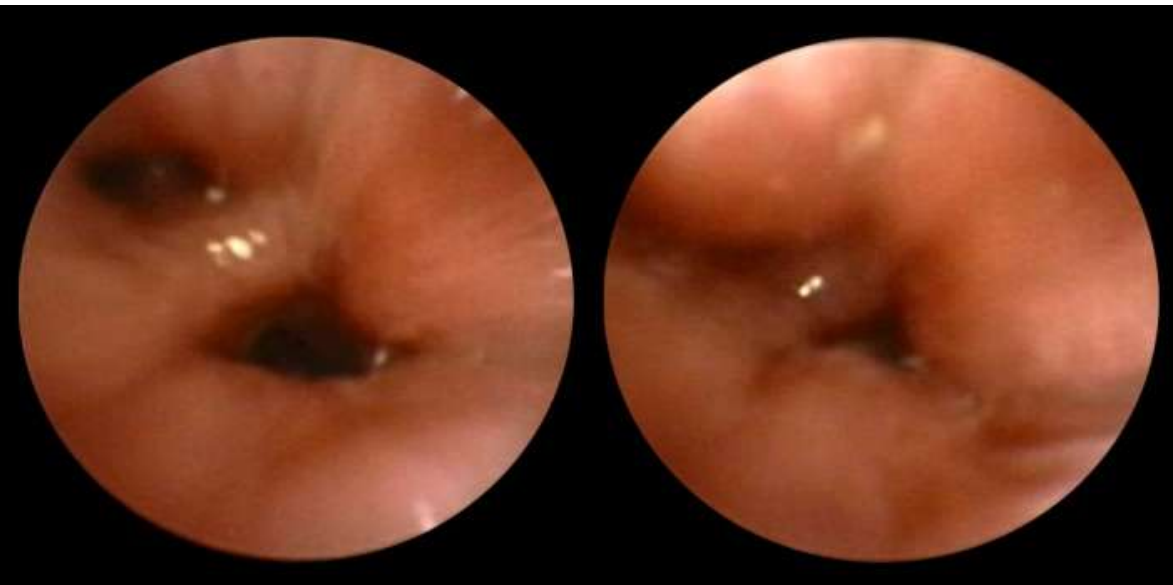

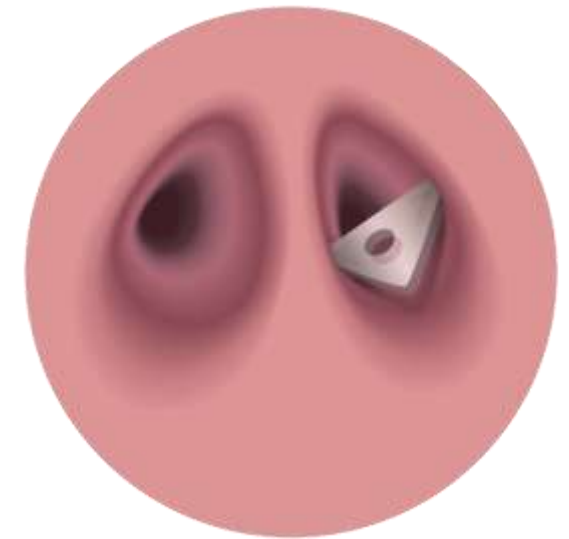
Πριν, και 10 min μετά την ενδοβρογχική πρόκληση

Κυψελιδικό βρογχιόλιο με RSV
θετικά επιθηλιακά συγκρίματα

Βρογχομαλάκυνση

Άσθμα

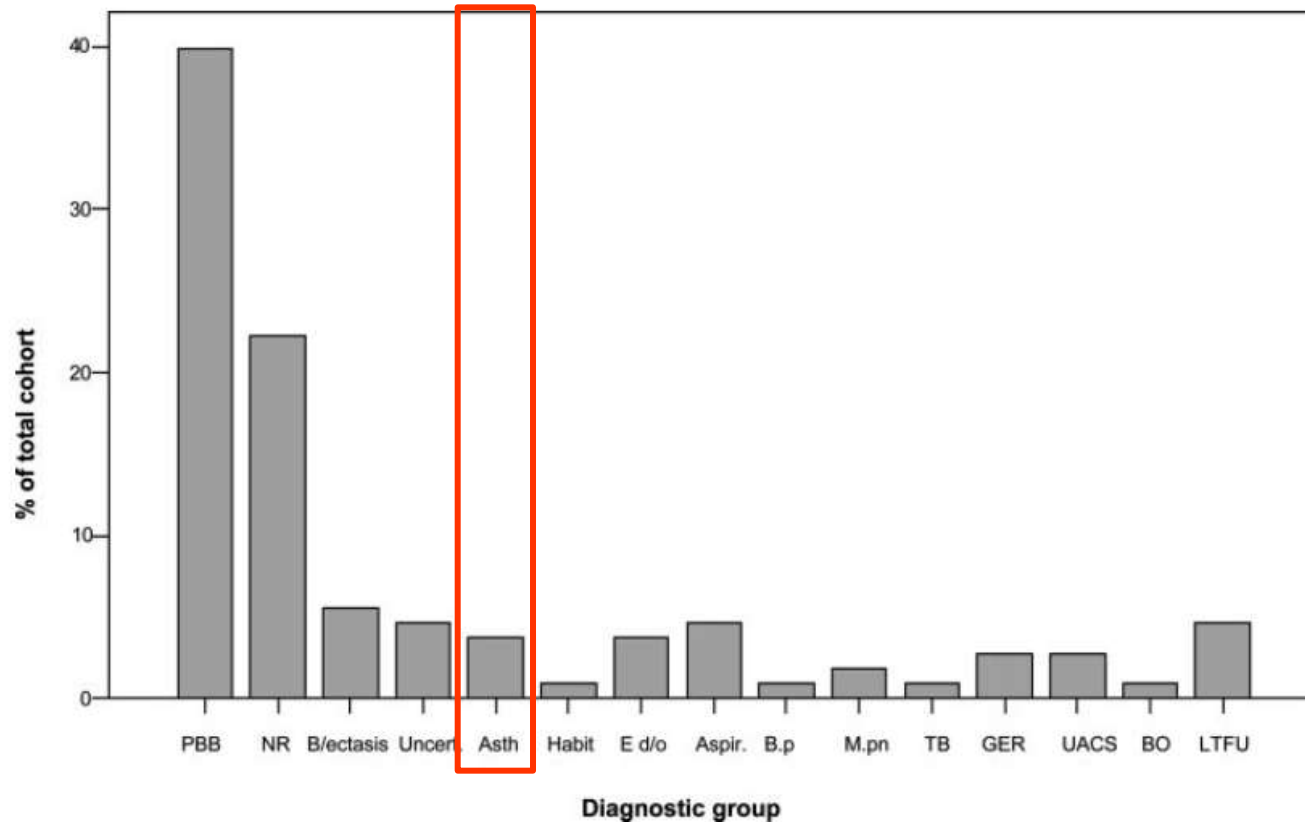
Ορισμός

Βασίζεται σε: παθοφυσιολογικά, παθολογοανατομικά, και κλινικά χαρακτηριστικά της νόσου

- **Χρόνια φλεγμονώδης** διαταραχή των αεραγωγών
- **Απόφραξη**, περιορισμό της ροής του αέρα και βρογχική υπεραπαντητικότητα
- **Υποτροπιάζοντα επεισόδια** συριγμού, βήχα, δύσπνοιας και θωρακικού συσφιγκτικού άλγους

Evaluation and Outcome of Young Children With Chronic Cough*

Julie M. Marchant, MBBS; I. Brent Masters, FRACP; Simone M. Taylor, BN; Nancy C. Cox, BSc; Greg J. Seymour, PhD; and Anne B. Chang, PhD

Χρόνιος υγρός βήχας

κ/α BAL:

H. influenzae $>10^5$ cfu/ml,

S. pneumoniae $>10^5$ cfu/ml

Επιδημιολογική διάγνωση παιδικού άσθματος

1.	Has your child <u>ever</u> had wheezing or whistling in the chest at any time in the past?	Yes	☐
		No	☐
6.	Has your child <u>ever</u> had asthma?	Yes	☐
		No	☐
7.	<u>In the last 12 months</u> , has your child's chest sounded wheezy during or after exercise?	Yes	☐
		No	☐
8.	In the last 12 months, has your child had a dry cough at night, apart from a cough associated with a cold or chest infection?	Yes	☐
		No	☐

ISAAC φάση I

International Study of Asthma and Allergies in Childhood

μαθητές **13-14** ετών,
από 56 χώρες, 155
κέντρα (1994-5)

(*Lancet* 1998)

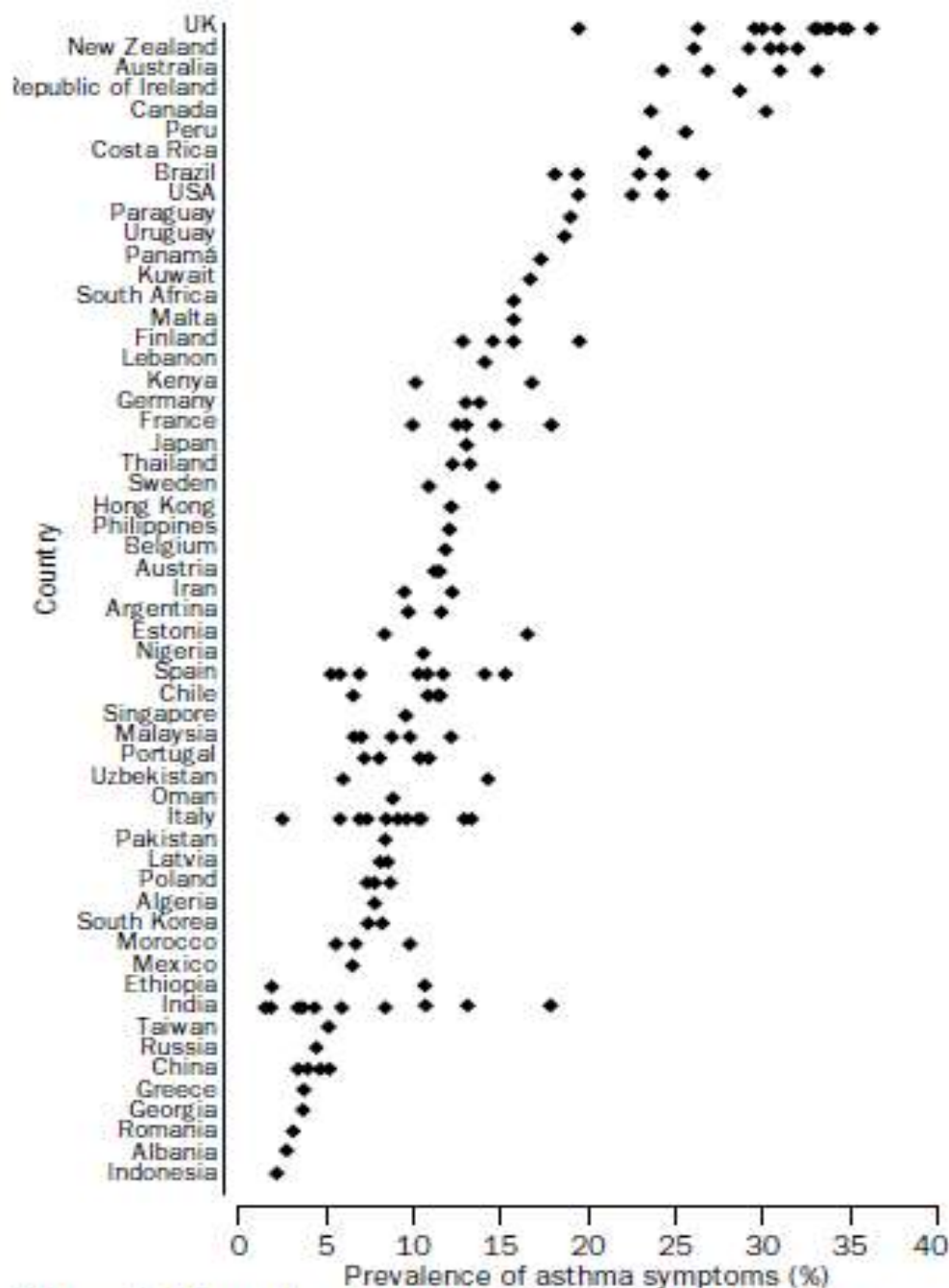

Figure 1: **12-month prevalences of self-reported asthma symptoms from written questionnaires**

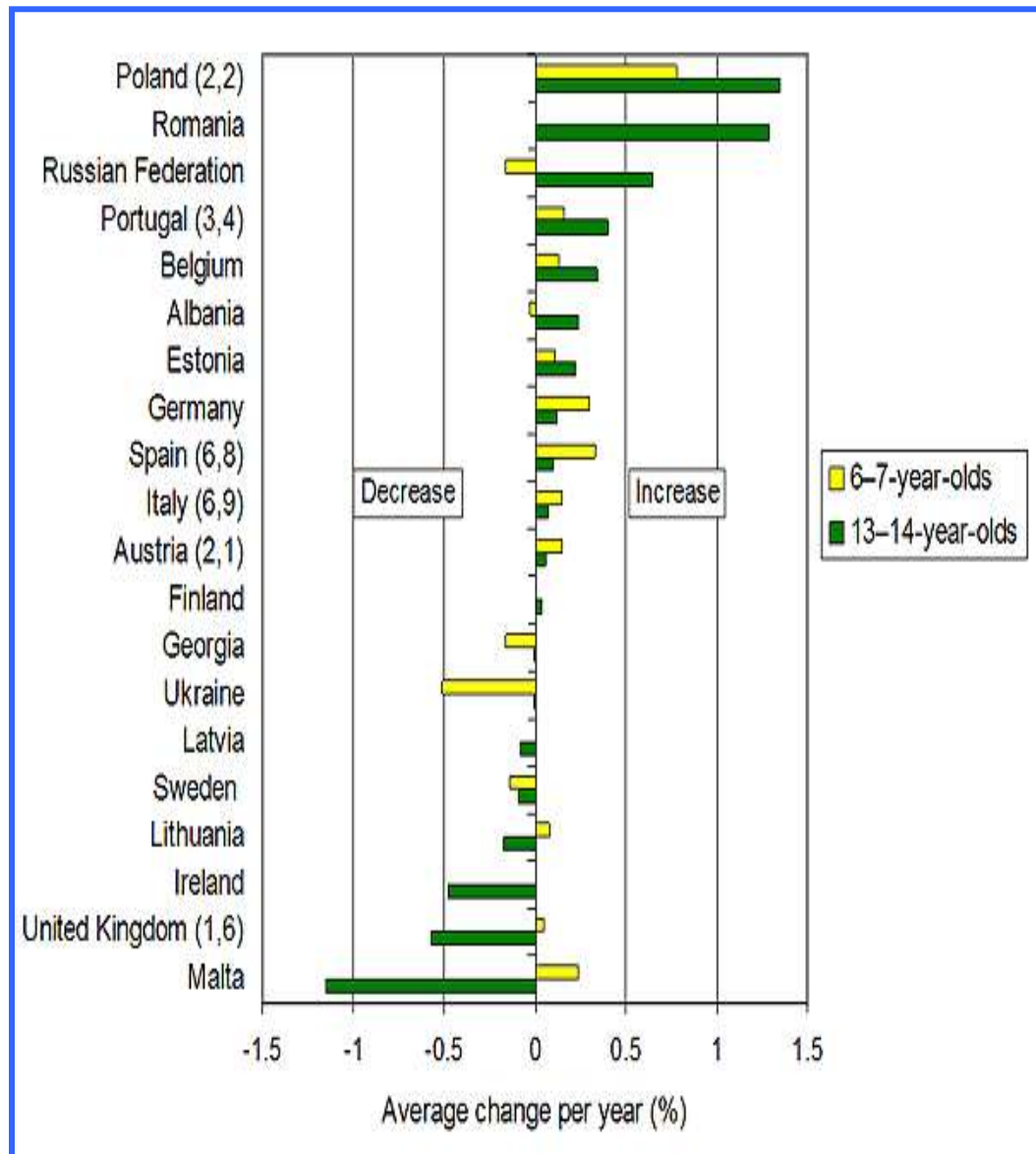
ISAAC φάση I-III

International Study of Asthma and Allergies in Childhood

Φάση I: 1994-5

Φάση III: 2002-3

Μεταβολή
επιπολασμού
«ενεργού» παιδικού
άσθματος στην Ευρώπη

Υπό την απειλή της υπερ-διάγνωσης του παιδικού άσθματος

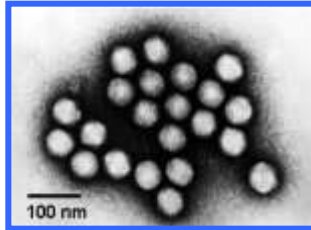
Περίγραμμα

- Ορισμοί
- Διαγνωστικές δυσκολίες
- Ιογενείς λοιμώξεις και άσθμα
- Η καθημερινή διαχείριση

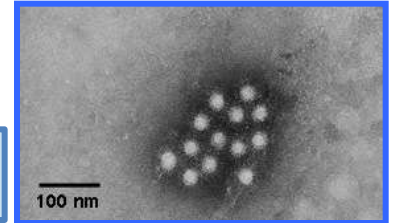
Ιογενείς λοιμώξεις αναπνευστικού και συριγμός

Adenoviruses

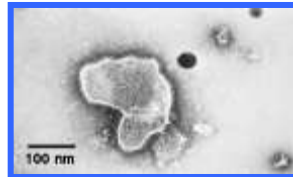
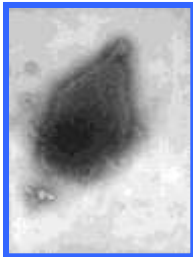
Picornaviruses

RV

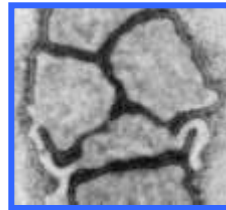

Paramyxoviruses

PIV1-4

RSV

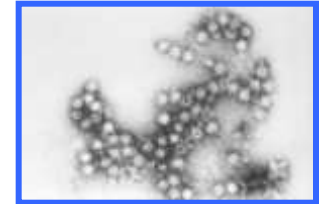

hMPV

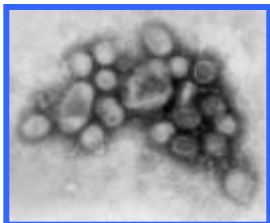
Measles V

EnteroV

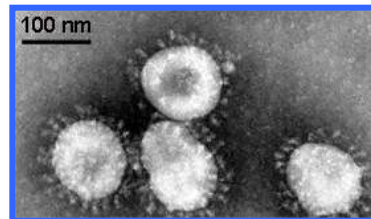
ParechoV

Orthomyxoviruses

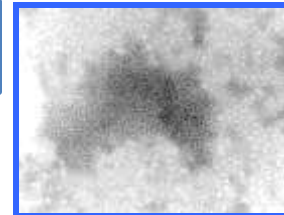
Influenza V
A, B

Coronaviruses

Parvoviruses

HBoV

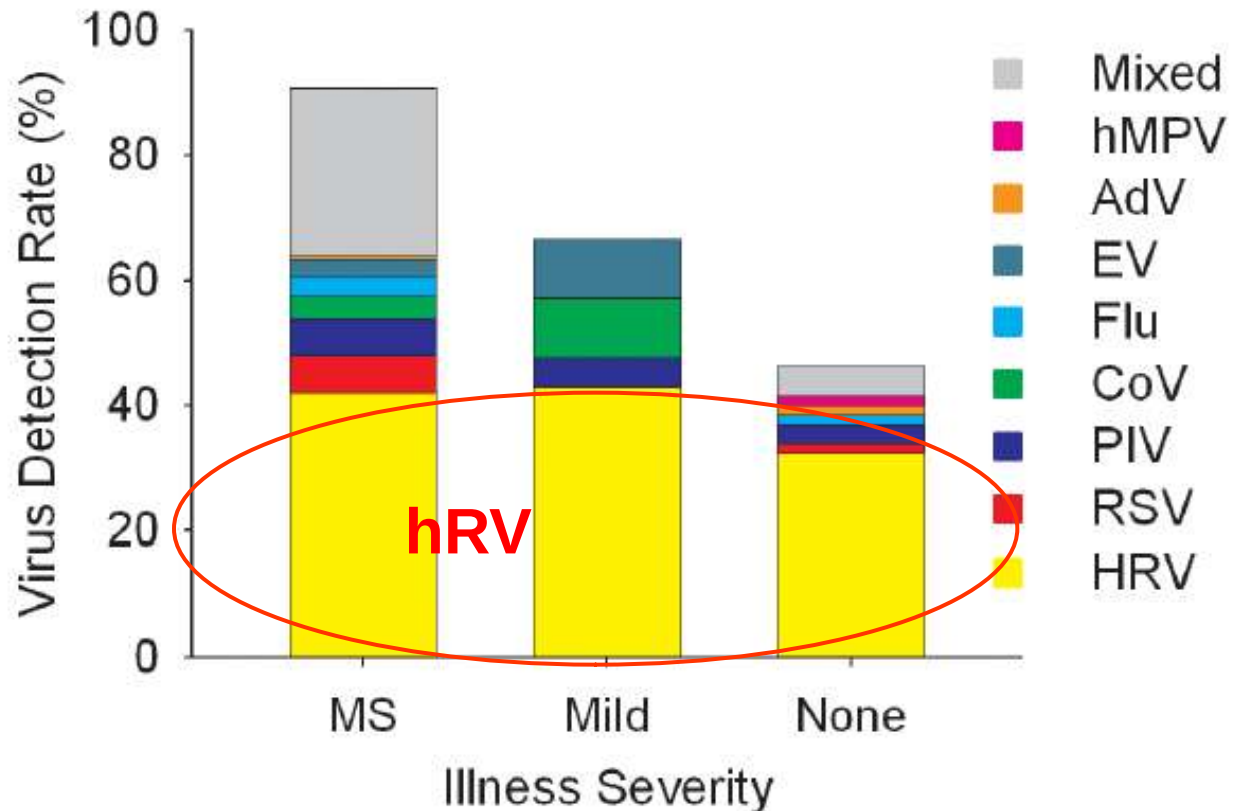

Polyoma viruses

KI, WU

Σειρά ιογενών λοιμώξεων με υποτροπιάζοντα επεισόδια συριγμού

Ρινικές εκκρίσεις, 285 βρέφη σε ↑ κίνδυνο ανάπτυξης άσθματος

μελέτη COAST
(Childhood Origins of
ASThma) από τη
γέννηση για 12 μήνες

Υποτροπιάζουσες ιογενείς λοιμώξεις αναπνευστικού

Πρακτικά διαγνωστικά σημεία

Προσέγγιση βάσει σχεδίου: ιστορικό – κλινική εξέταση

- Ξεχωριστά, «αυτόνομα» επεισόδια ή για επίμονη-χρόνια συμπτωματολογία;
- Πόσο συχνά, πόσο διαρκούν;
- Τα μεσοδιαστήματα είναι απολύτως ασυμπτωματικά;
- Τελικά, μόνο βήχας ή και συριγμός;
- Χαρακτηριστικά βήχα: ξηρός/υγρός (παραγωγικός), μονήρης/παροξυντικός, δονητικός/μεταλλικός

Υπό την απειλή της υπερ-διάγνωσης του παιδικού άσθματος

Περίγραμμα

- Ορισμοί
- Διαγνωστικές δυσκολίες
- Ιογενείς λοιμώξεις και άσθμα
- Η καθημερινή διαχείριση

Πιθανό παιδικό άσθμα

Διαχείριση

- **Ποικιλία φαινοτύπων:** συνεκτίμηση δεδομένων
- **Ολιγοήμερα επεισόδια:** χωρίς φαρμακευτική αγωγή
 - Δε χορηγούνται αντιβηχικά ή βλεννολυτικά
- **Παρατεινόμενης διάρκειας** με βήχα και συριγμό, ή βήχα χωρίς (ακουστό) συριγμό, χωρίς σημεία άλλου υποκείμενου αίτιου, εκλαμβάνονται ως πιθανό άσθμα
 - Στην προσχολική ηλικία, λόγω των διαγνωστικών δυσκολιών χρησιμοποιείται το **θεραπευτικό αποτέλεσμα ως διαγνωστικό κριτήριο**

Πιθανό άσθμα

Διαχείριση

Εκτίμηση θεραπευτικού αποτελέσματος

- σαλβουταμόλη: λεπτά, λίγες ώρες
- εισπνεόμενα κορτικοστεροειδή: εβδομάδες
- αντιλευκοτριαινικά: ώρες, λίγες μέρες
- β_2 -αγωνιστές μακράς δράσης (συνδυασμός με ΕισΚ): ώρες, λίγες μέρες

Υπό την απειλή της υπερ-διάγνωσης του παιδικού άσθματος

Σύνοψη

- Η διάγνωση του παιδικού άσθματος βασίζεται σε **κλινικές πληροφορίες**. Δεν υπάρχουν παθογνωμονικές εξετάσεις.
- Χαρακτηριστικό -όχι αποκλειστικό- σύμπτωμα είναι ο **συριγμός**.
 - Συχνά παρατηρείται σύγχυση στην κατανόηση και περιγραφή του.
 - Ενδεχόμενο να προκύπτουν ανακριβείς επιδημιολογικές μελέτες
- Απαιτείται ορθή κλινική αξιολόγηση του **θεραπευτικού αποτελέσματος για να αποφευχθεί υπερ-διάγνωση**.

